

## „Az elmúlt évi gazdasági konjunktúra novemberiől kezdve megtorpani“

**Érdekes adatok és megállapítások a szegedi kereskedelmi és iparkamara évi jelentésében**

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi kereskedelmi és iparkamara dr. Tonelli Sándor főtitkár szerkesztésében most tette közzé 1937 közgazdasági viszonyairól és munkásságáról szóló rendkívül érdekes és tartalmas évi jelentését. Az év elején lefolyt kamarai választás alkalmából a kamara pontos statisztikát állított össze kerületének iparosairól és kereskedőiről, mely szerint az iparosok száma december 31-én 30.641, a kereskedők száma pedig 21.534 volt, ami jelentős emelkedést jelent.

A kamara az önálló iparigazolványokkal rendelkezők számának emelkedését annak

a konjunkturának

tulajdonítja, amely az 1937. év folyamán észlelhető volt. A mezőgazdaság vásárlóképeségének növekedése az egész vonalon éreztette a hatását: javult az iparosok és kereskedők helyzete — mondja a kamarai jelentés —, megindult a tartozások visszafizetése, emelkedtek az agrárius jellegű városokban az ingatlanárak, de különösen nagy emelkedés volt a földárakban tapasztalható. Minden további magyarázatot feleslegessé tesz az az egy példa, hogy Makón hozzávetőleges számítás szerint 4 millió pengőre teszik azt az összeget, amely vöröshagymából folyt be. Ilyen és hasonló jelenségek kedvezően befolyásolták az egész kerület közgazdasági viszonyainak alakulását.

Sajnos

a kedvező helyzet nem bizonyult állandónak, körülbelül november derekától kezdve a konjunkturában megtorpanás következett be.

A nagyobb vállalatok, amelyeknek összeköttetései a nemzetközi piacokra is kiterjednek, azt jelentik, hogy ettől az időtől kezdve az ipar foglalkoztatottsága erősen alábbhagyott és az év vége felé legfeljebb a megelőző esztendőnek 75 százalékára volt tehető. Érdekes azonban, hogy amint a konjunkturának hullámgörbéi csak elkésve jutottak el a kisiparosok és kiskereskedők ajtajához, az év végéig ezek még nem érezték a konjunktúra megakadását, vagy visszahajlását. Ebből a szempontból egyébként a jelentés, amely 1938 január elsejével zárul, némileg a túlhatadottság képét mutatja, ami természetes folyamánya az időközben bekövetkezett súlyos politikai és gazdasági változásoknak.

Részletesen foglalkozik a jelentés a kerület speciális mezőgazdasági és állattenyésztési produktumai, a paprikának, hagymának, gyümölcsnek, arának, baromfinak és tojáshoz értékesítési viszonyairól.

A paprikánál, a hagymánál

az értékesítési viszonyok kedvezően alakultak, amit az egykézrendszer hívei természetesen igyekeznek a monopolizmus, illetőleg szindikátusos rendszer javára elkönyvelni. Maga a kamarai jelentés nem helyezkedik dogmatikus álláspontra. Felveti ellenben azt a kérdést, hogy ha az egész vonalon az úgynevezett altruista alakulások veszik át a gazdasági ügyek lebonyolítását,

ki fog végezetül adót fizetni és ki fogja az állam gazdasági felépítményét eltartani?

Érdemes megemlíteni, hogy a jelentés külön fejezetben foglalkozik a kerület egyes nagyobb városainak és helységeinek gazdasági helyzetével. Ebben a felsorolásban szerepelnek: Baja, Békés, Békéscsaba, Csongrád, Gyula, Hódmezővásárhely,

Orosháza, Szarvas, Szentés és Szeged. Így a jelentés, amely részletesen foglalkozik egyik fejezetében az egyes ipari és kereskedelmi szakmák viszonyával, az egyes fontosabb helyek lokális helyzetképeivel is kiegészül és valósággal egy esztendőről szóló monográfiának a jellegét ölti magára.

Egyik érdekes része a jelentésnek az, amely a főváros és vidék egymáshoz való viszonyának ismertetésével foglalkozik és felsorolja mindazokat a panaszokat, amelyek a vidéki iparosok és kereskedők körében a mellőzöttség érzését váltják ki. Ezzel szemben a jelentés az elismerés hangján emlékezik meg az iparügyi miniszternek az iparvállalatok decentralizálása ügyében megindított akciójáról. Különösen nagy súlyt helyez a szegedi kamara

a tarifapolitika

olyan irányítására, hogy azok a nehézségek és helyzeti viszonyokból adódó terhek, amelyek a vidéki városokat sújtják, megfelelő tarifális intézkedésekkel kiegyenlítessenek.

Az egyes kérdések között, amelyek a kamarát az elmúlt évben foglalkoztatták, szerepelnek a munkaviszony egyes kérdéseinek szabályozása, a kereskedelem képesítéshez kötése, a mestervizsgák intézményének bevezetése, az idegenforgalom előmozdítása, a kereskedelem és a szövetkezetek egymáshoz való viszonya, a vásárok ügyének rendezése, a nyílt árusítási üzletek zárójárának meg-

## A hercegprimás, Glattfelder és Raffay püspökök beszéde a „zsidójavaslatról“

a felsőház bizottságában

„A törvénynek nem szabad az igazságossággal és a felebaráti szeretettel ellentétbe kerülnie“

Budapest, május 20. A felsőház egyesített bizottsága pénteken délelőtt megkezdte az úgynevezett »zsidójavaslat« tárgyalását. A vita során egymásután mondtak nagy figyelmet keltő beszédeket Serédi Jusztinián bíboros-hercegprimás, Glattfelder Gyula csanádi megyéspüspök, Raffay Sándor evangélikus püspök.

Az első felszólaló

**Serédi Jusztinián hercegprimás**

volt, aki általánosságban azt kívánta megjegyezni, hogy nem hiva a retroaktív törvényeknek, mert ezek igen sok zavart okoznak, amikor például kész jogügyleteket és szerzett jogokat hatálytalanítanak.

— A törvénynek nem szabad az igazságossággal és helyes felebaráti szeretettel ellentétbe kerülnie. Az igazságosság mind egyéni, mind pedig kollektív értelemben mindenkivel szemben kötelező és mindenkivel szemben egyforma.

Ezután így folytatta a hercegprimás:

— Minthogy ennek a törvényjavaslatnak 4. szakasza terminushoz köti a megkeresztelkedett zsi-

dók asszimilálódásának vélelmezését, de nem mondja meg világosan, faji, vagy vallási szempontból tekint-e az asszimilálódást, egyházi vonatkozásban kötelességemnek tartom annak megállapítását, hogy

a keresztség szentségét semmiféle emberi törvény által terminushoz kötni nem lehet, mert az érvényes keresztség hatálya örök időkre szól.

— Méltóztassék megengedni, hogy rámutassak arra a következtetésre, amely a törvény idevonatkozó szakaszában mutatkozik meg, amikor azokat a gyerekeket, akik zsidó eredetű szüleik-

**PRÓFÉTA-  
kertkabaré  
MEGNYILIK**  
szombaton este 9 órakor.

A kabaré tagjai közismert kiváló művészek. Műsoron a fővárosi kabarék legírsebbsébb ujdonságai. Szigorúan családi műsor!

Belépődíj nincs! — Szolid, polgári árak! — Minden szombaton új műsor!

állapítása és a vasárnapi munkaszünet új szabályozása. Érdekes, hogy a kamara megállapítása szerint a vidéki kereskedelem és ipar hangulata egyre erősebben fordul az országos vásárokat ellen és ezeknek visszafejlesztését kívánja. Ezzel szemben a városok, de különösen a falvak pénzügyi okoknál fogva azt szeretnék, ha minél több vásártartására kapnának engedélyt. A kerület egyes helyein nagyon megerősödött az a mozgalom, amely a szabott árak rendszerét általánossá szeretné tenni. A kamara irodája dolgozott is ki egy ilyen szabottár-tervezetet és azt tudomásulvétel, illetve jóváhagyás végett a kereskedelemügyi miniszter elé terjesztette.

A jelentés befejező részében teljes képet nyújt a kamarai kerület ipartestületeiről és kereskedelmi egyesületeiről. Az ipartestületek személyi és háztartási viszonyairól a kamara irodája érdekes táblázatos kimutatást állított össze, amely azért érdemel figyelmet, mert az ipartestületi hálózat átszervezése után első ízben nyújt képet egy kamarai kerület kézművesiparosságának érdekképviselőiről.

Belvárosi Mozi

Ma és mindennap:

**Elcserélt ember**

Bónyi Adorján műve filmen. KISS FERENC, MALY, DAYKA, PETHES, VASZARY stb.

Korzó Mozi

Mától hétfőig

Nem repris

**Vörös Pimpernel visszaférése**

Orczy bárónő világhírű regényének folytatása filmen. BARRY BARNES, JAMES MASON.